Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philosophia quadripertia. Teil II 4. De virtute religionibus - Cod. Ettenheim-Münster 148

Mugg, B.

[S.l.], 1669

Quaestio 1ma

urn:nbn:de:bsz:31-118170

Visual Library

pertractanda moverint consultoonissum primo quare
unicum hunc de Religione nostram tribus tract. complectemur,
Primus erit de Religione ipsa, eiusque actib. externis
et internis. 2dus de statu Religioso. 3us de vitiis Religioni
oppositis. Verum a methodo nobis conghesta. Et
Tract. quid. in Sect. Sectiones articulis quos fuerit in quaest.
quaest. 1. [illegible] 21 [illegible] Epigrafia in [illegible] dividemus.

TRACTATUS Imus.

De Virtute Religionis, Eiusdemque actibus, Internis et Externis.

SECTIO Ia.

De Virtute Religionis secundum se.

QUAESTIO Ima.

Quid sit Religio? et quodnam eius sit Obm.?

Conclusio Prima Religio, si vocis Ethimon attendas,
Vel a Relegendo dicta est ut vult Cic. quod sint. ea
quae ad cultum divinum pertinent animo [illegible] et
relegenda sint, Vel a religando ut vult Isidorus quia
ad DEUM, quem peccando amisimus, iterum ipsa

Religio quomodo? — re-eligamus [illegible] a religando ut vult Lactan-
tius quod ea nos DEO quasi astringat, et religet
Deo cui ceu supremo rerum Domino cultum et obsequia nostra
exhibemus.

Quid religio? — Resp. Ita definitur Religio, hunc fere in modum:
Religio est virtus quae debitum cultum DEO ceu primo
rerum omnium principio et fini exhibet; cultus hoc

Quid cultus? — loco nihil aliud est quam [illegible] confessio qua

Quid honor et differt a cultu? — divinam excellentiam quoad nos [illegible]
differt ab honore quia hic [illegible]
excellentiam alterius quae sit aut [illegible] aequalis aut inferior
honorari potest [illegible] adorari [illegible] potest nisi aliqua
ratione superior; addit ergo cultus honori [illegible]
submissionem erga eum [illegible]
submissione [illegible] honor [illegible]
erat sanctos [illegible] cultus [illegible]
exhibemus [illegible] ut illi [illegible] in officio Religionis
[illegible] spectant [illegible] cultus [illegible]
finita DEI excellentia [illegible]
a DEO dependentiam agnoscimus [illegible]
[illegible] indicium [illegible]
DEO [illegible] vere pro [illegible] summa eius excellentia
corporaneus cultus [illegible] subiectionem [illegible] quod

Sanctas providentiae. 3 Est profunda mentis submissio et inclinatio coram DEO qua mens interius supremam DEI excellentiam tanquam Ultimum recognoscit datur. Actus 3 e contra professio exterior verbis, gestu corporis, aliis modis &c. actus externus religionis est quando 1.º actus interior religionis [illegible] in angelis et [illegible] actus exterior proprius hominis qui videt quartus [illegible] per signum aliquod externum exprimitur, vel immediate nota de interna submissionis. Et vero fiet actus bonus non potest ab ~~actu~~ actu externo, quamvis mere actus internus utpote altius bonitatis [illegible] non potest esse nota protestationis submissionis erga alterum in [illegible] divinus potest actus internus per se ipsos propriis [illegible] cordis et renes Dei omnibus per spectes et actus ~~externos~~ internos, quam externos.

Con. 3. Religionis obiectum Materiale duplex est, propinquum seu obiectum Quod, et Remotum seu obiectum Cui. Materiale obiectum Quod devotio propinquum religionis est ipse cultus divinus, seu honor quem DEO volumus seu cognitiones [illegible] internae [illegible] externae [illegible] aliqua submissione colere intendimus. Obiectum Materiale Cui seu Remotum est ipse DEUS, cui cultum et honorem volumus. Probatur quia illud est obiectum propinquum

Obiectum Materiale, Quod, seu propinquum, et Remotum, seu materiale Cui?

virtutis in quod ipsa virtus immediate tendit, virtus de-
[illegible] tendit immediate in DEUM, in excellentiam
divinam [illegible] in ejus cultum mediate [illegible] in ipsum DEUM [illegible]
cultus defertur [illegible] objectum materiale [illegible] proximum
quod ipsa virtus religionis immediate afficit et ope-
[illegible] cultus divinus [illegible] objectum [illegible] ipse
DEUS [illegible] excellentia [illegible] sunt
[illegible] materiale [illegible] proximum [illegible] particu-
laris [illegible] proximum [illegible] proximum [illegible]
[illegible] objectum [illegible] ita objectum immediatum
[illegible] religionis [illegible] excellentia DEI, [illegible] cultus
DEO debitus: objectum [illegible] colitur.

Con. 4. Utrumque objectum religionis antea dictum [illegible]
[illegible] eadem formali objectum [illegible] religio
in [illegible] objectum [illegible] cultum divinum spectat [illegible] ipsa
[illegible] debitus et congruentis DEO [illegible] quidam
[illegible] DEO debitus [illegible]
[illegible] necessario respicit debitum [illegible]
[illegible] in DEO [illegible] spectat religio
[illegible] ipsa [illegible] excellentia
[illegible] propria [illegible] DEUS
[illegible] honoramus [illegible] et colimus [illegible] excellentiae [illegible]

qui rerum omnium Imperium, Ratio 2. Primi principij intuitu
supponit confusam excellentiam, affectionem Dei causatam
Atque hoc cultum sibi dignum et cur a Creaturis sit debitus.
Con. 5. Religio à virtute politica, seu morali, ratione — Religio an virtus politica vel moralis?
... quia ad virtutem Politicam, religio vero per se immediate Ob-
jectum habeat DEUM, religionis vero per se immediate Ob-
jectum DEUM, seu cultum DEO deferendum, seu potius actionem
aliquam DEI cultui relatam, et si est ipse cultus versans
circa DEUM velut objectum.
Con. 6. Religio est virtus una specie infima. Ita S. T. — An una specie infima?
2. 2. q. 81. a. 5. Ratio quia habet unum objectum formale
motivum religionis unicum, nempe ipsam excellentiam increatam
DEI, ad religionem pertinet enim solum exhibere reverentiam
uni DEO sub una ratione, id est quatenus sub ratione primi principij creationis
et gubernationis rerum omnium.
Dices: diversa sunt attributa in DEO, ergo et diversi cultus
diversæ speciei. Conf. Quia per sacrificium testamur
illum esse vitæ et mortis potestatem, per orationem esse dominum omnium,
per votum esse liberalem et opulentum, juramento esse summè
esse veracem.
Resp. Neg. Cons. Ratio est, quia diversa ratio attributorum conveniunt — Ratio religionis objectiva
in una ratione primi principij rerum omnium et gubernatoris — formale motivum ...

Concl. 8.

An Rel. conf. ex ofte reali differat a Restitudine. — omnium attributionum ex parte obiecti, quia nunc illud quod non deesse oportet ex quod colendus DEUM sit una et simplex. Ad Conf. ctus et quod ejus probari quod est tria realem differentiam in nostros modos colendi DEUM, quia tot sunt ut exhibeant DEO, quot sunt primum sapientiae, ejus et rationem sub ratione formali, sicut correspondunt species obiectivae et species ac colores ut visibilis concurrunt diversas species infimas, sicut est color sub se species diversas realiter consideratas.

An Rel. habitus supernaturalis et per se infusus. — Concl. 7. Religio est habitus supernaturalis et per se infusus, et quia Religio est virtus qua DEUS est Auctor supernaturalis sicut Auctor gratiae et vitae supernaturalis ejus colitur, et quia actus ejus talis non viribus naturae attendendo procedit, cum necessario supponat cognitionem et cultum DEI supernaturalem, quod est et de aliis virtutibus religionis, solo naturali et naturalibus actibus acquisita sit eius ad DEI cultum ... sunt DEI naturaliter, non religio moralis cognoscitur, tot colendus illius, tum ut Auctor naturae et supernaturalis vitae, etiam et per naturae rationem. Ut habitus, ex crebris actibus frequentatis, naturalis acquisita religionis virtus comparari potest, qua et ab aliis ejus Christianis etiam Religio DEUS nunc ... non colitur.

Con. 8. Religio inter omnes virtutes morales praestantissima. Dicendum quia post virtutes Theologicas quae immediate circa DEUM versantur inter reliquas morales ea virtus praestantior quo vicinius attingit DEUM atqui post virtutes Theologicas Religio vicinius illum attingit nempe tanquam objectum cui cultum defert etc.

Religio inter omnes virtutes morales praestantissima.

Quaest. 2ª

Utrum et quo Religio distinguatur à caeteris virtutibus?

Con. 1ª Religio essentialiter differt à caeteris virtutibus moralibus. à prudentia quidem, quia haec perficit intellectum, Religio in voluntate sedem habet. à temperantia et fortitudine, quia hae versantur circa passiones, Religio cum pars justitiae sit circa actus quibus cultus DEO tribuitur. denique illae rectum componunt hominem in seipso, haec ad ordinat hominem ad functiones erga alterum nempe DEUM, à justitia saltem strictè dicta, quia haec ad hominem, illa ad DEUM dirigit et quia Religio ad condignum nec constituit aequalitatem ad alterum ut justitia dicta stricte.

Religio essentialiter differt à Prudentia à Temperantia à Fortitudine à Justitia dicta.

Con. 2. Religio distinguitur et à Theologicis virtutibus, licet circa eis